USNESENÍ SOUDU (sedmého senátu)

2. června 2009*

Ve věci T-47/03 DEP,

Jose Maria Sison, s bydlištěm v Utrechtu (Nizozemsko), zastoupený J. Fermonem, A. Comtem, H. Schultzem a D. Gürsesem, avocats,

žalobce,

proti

Radě Evropské unie, zastoupené M. Vitsentzatosem a M. Bishopem, jako zmocněnci,

žalované,

* Jednací jazyk: angličtina.

jejímž předmětem je návrh na určení výše nákladů řízení, které má Rada nahradit žalobci na základě rozsudku Soudu ze dne 11. července 2007, Sison v. Rada (T-47/03, nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí),

SOUD PRVNÍHO STUPNĚ
EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ (sedmý senát),

ve složení N. J. Forwood (zpravodaj), předseda, D. Šváby a E. Moavero Milanesi, soudci,

vedoucí soudní kanceláře: E. Coulon,

vydává toto

Usnesení

Skutkový stav, řízení a návrhová žádání účastníků řízení

1 Návrhem došlým kanceláři Soudu dne 6. února 2003 podal J. M. Sison žalobu, jejímž předmětem byl původně jednak návrh na částečné zrušení rozhodnutí Rady 2002/974/ES ze dne 12. prosince 2002, kterým se provádí čl. 2 odst. 3 nařízení (ES)

č. 2580/2001 o zvláštních omezujících opatřeních namířených proti některým osobám a subjektům s cílem bojovat proti terorismu a zrušuje rozhodnutí 2002/848/ES (Úř. věst. L 337, s. 85), a jednak návrh na náhradu škody.

2 Samostatným podáním došlým kanceláři dne 28. února 2003, podal žalobce návrh na předběžná opatření, jehož cílem bylo získání odkladu vykonatelnosti rozhodnutí 2002/974. Usnesením ze dne 15. května 2003 předseda Soudu zamítl tento návrh z důvodu, že podmínka týkající se naléhavosti není splněna a rozhodl, že o nákladech řízení bude rozhodnuto později.

3 Usneseními ze dne 16. července 2003 a ze dne 22. října 2003 povolil předseda druhého senátu Soudu vedlejší účastenství jednak Nizozemskému království a Spojenému království Velké Británie a Severního Irska na podporu návrhových žádání Rady, a jednak Negotiating Panel of the National Democratic Front of the Philippines, jakož i L. Jalandonimu a F. Agcaoilimu a M. C. Ledesma (dále jen „Negotiating Panel a jeho členové“) na podporu návrhových žádání žalobce.

4 Vzhledem k tomu, že akt, který byl původně napaden touto žalobou, byl v průběhu řízení zrušen a několikrát nahrazen akty, které vždy zachovávaly zmrazení finančních prostředků žalobce, a že žalobci bylo povoleno, aby přeformuloval svá návrhová žádání tak, aby směřovala proti uvedeným aktům, Soud rozsudkem ze dne 11. července 2007, Sison v. Rada (T-47/03, nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí, dále jen „rozsudek Sison“):

– zrušil rozhodnutí Rady 2006/379/ES ze dne 29. května 2006, kterým se provádí čl. 2 odst. 3 nařízení (ES) č. 2580/2001 o zvláštních omezujících opatřeních namířených

proti některým osobám a subjektům s cílem bojovat proti terorismu a zrušuje rozhodnutí 2005/930/ES (Úř. věst. L 144, s. 21) v rozsahu, v němž se týká žalobce;

– zamítl návrh na náhradu škody;

– uložil Radě, aby krom vlastních nákladů řízení, nesla náklady žalobce, včetně nákladů řízení o předběžném opatření.

5 Dopisem ze dne 3. března 2008 předal žalobce Radě podrobný rozpis nákladů vynaložených v hlavním řízení a v řízení o předběžném opatření, jejichž výše podle něho činila 109 009,35 eur.

6 Dopisem ze dne 4. července 2008 zpochybnila Rada tuto částku a navrhla, že zaplatí částku 45 000 eur z titulu nahraditelných nákladů řízení. Dovolávala se v tomto smyslu usnesení Soudu ze dne 15. ledna 2008, Organizace Mudžáhidů íránského lidu v. Rada (T-228/02 DEP, nezveřejněné ve Sbírce rozhodnutí, dále jen „usnesení OMPI“).

7 Dopisem ze dne 7. července 2008 vyjádřil žalobce svůj nesouhlas s výší náhrady nákladů řízení navrženou Radou a vyzval ji, aby učinila „přiměřenější“ nabídku.

8 Dopisem ze dne 21. října 2008 Rada vyjádřila svoji ochotu zaplatit žalobci celkovou částku 50 000 eur.

9 Vzhledem k tomu, že mezi účastníky řízení nebyla možná žádná dohoda o částce nahraditelných nákladů řízení, podal žalobce návrhem došlým kanceláři dne 1. prosince 2008 projednávaný návrh na určení výše nákladů řízení v souladu s čl. 92 odst. 1 jednacího řádu Soudu.

10 Spisem došlým kanceláři dne 26. ledna 2009 předložila Rada své vyjádření k tomuto návrhu.

11 Žalobce navrhuje, aby Soud uložil Radě, aby mu zaplatila jednak částku 109 009,35 eur, navýšenou o úroky z prodlení se sazbou 7 % ročně od 3. března 2008 až do úplného splacení, a to z titulu nákladů hlavního řízení a řízení o předběžném opatření, a jednak částku 2 000 eur z titulu nákladů tohoto řízení.

12 Rada navrhuje, aby Soud stanovil celkovou částku nahraditelných nákladů řízení nanejvýše na 30 300 eur.

Právní otázky

Argumenty účastníků řízení

13 Žalobce odkazuje jednak na svůj dopis Radě ze dne 3. března 2008, k němuž byl přiložen podrobný rozpis nákladů řízení, které vynaložil, včetně odměn advokátů a výdajů na písařské práce a fotokopie, výdajů na cestu, poštovného, výdajů na fax a telefon. Uvádí, že tyto výdaje byly nezbytné na jeho obranu a že byly vypočítány velmi přiměřeným způsobem. Rada v tomto ohledu podle něj ostatně nevznesla žádnou námitku.

14 Žalobce krom toho odkazuje na svůj dopis Radě ze dne 7. července 2008 s tím, že tento dopis poukazuje na několik rozdílů mezi projednávanou věcí a věcí, ve které bylo vydáno usnesení OMPI (dále jen „věc OMPI“).

15 Zaprvé Soud podle žalobce neohodnotil celkovou částku nahraditelných nákladů ve věci OMPI na 40 000 eur, nýbrž na 50 000 eur; Rada přitom měla povinnost nést pouze čtyři pětiny této částky. V projednávaném případě však bylo Radě uloženo, aby nesla veškeré náklady řízení.

16 Zadruhé ve věci OMPI Soud podle žalobce ohodnotil *ex aequo et bono* částku různých nákladů a výdajů na 2 500 eur, aniž by byl předložen podrobný rozpis těchto nákladů. Avšak v projednávaném případě, jak tvrdí žalobce, byly jednotlivé položky částky 11 509,35 eur požadované z tohoto titulu žalobcem náležitě odůvodněny.

17 Zatřetí náklady řízení o předběžném opatření podle žalobce činí v daném případě 7 500 eur, namísto 5 000 eur navržených Radou.

18 Začtvrté v projednávaném případě bylo podle žalobce nezbytné navázat pracovní vztah s advokáty na Filipínách, zejména pak za účelem shromáždění důkazů nezbytných na obranu žalobce.

19 Zapáté ve věci OMPI bylo vedlejším účastníkem pouze Spojené království Velké Británie a Severního Irska, zatímco v projednávané věci byl vedlejším účastníkem nejen tento členský stát, ale také Nizozemské království a Negotiating Panel a jeho členové. Navíc dva posledně uvedení vedlejší účastníci se podle žalobce účastnili řízení velmi aktivně.

20 Konečně zašesté ve věci OMPI Soud uvedl (bod 66 jeho usnesení), že návrh obsahoval pouze 19 stran, z nichž polovina spočívala v úvahách, které nebyly relevantní. Žalobce je toho názoru, že se tato kritika nevztahuje na projednávanou věc, v níž byla navíc rozvinuta odlišná argumentace.

21 V každém případě žalobce tvrdí, že jelikož nedošlo k žádnému zpochybnění podrobného rozpisu nákladů řízení, které vynaložil, nemůže být analogie mezi projednávanou věcí a věcí OMPI považována za rozhodující argument.

22 Krom toho se domnívá, že Soud by měl Radě uložit, aby mu zaplatila úroky z prodlení se sazbou ve výši 7 % ročně, a to od 3. března 2008 až do úplného splacení.

23 Žalobce má konečně za to, že projednávaný návrh je důsledkem nepřiměřeného přístupu Rady a že z toho vyplývají další náklady řízení, které mohou být *ex aequo et bono* ohodnoceny na 2 000 eur.

24 Rada uvádí, že částka nákladů řízení požadovaná žalobcem je příliš vysoká v poměru k částce, kterou přiznal Soud ve věci OMPI.

25 Konkrétně zpochybňuje údajné rozdíly mezi projednávanou věcí a věcí OMPI a naopak tvrdí, že pokud jde o hlavní řízení, advokáti žalobce museli objektivně odvést stejné množství práce jako advokáti žalobce ve věci OMPI. Co se týče řízení o předběžném opatření, Rada tvrdí, že v uvedeném řízení a v hlavním řízení docházelo ve značné míře k opakování argumentů. Částka nákladů tohoto řízení je proto relativně nízká a neměla by překročit 5 000 eur.

26 Pokud jde o sazbu odměn použitelnou v projednávaném případě, Rada uvádí, že advokáti žalobce skutečně uplatňovali hodinovou sazbu 150 eur. Podle ní je třeba v projednávané věci použít tuto hodinovou sazbu spíše než sazbu 250 eur, která byla považovaná za přiměřenou ve věci OMPI.

27 Konečně pokud jde o různé výdaje, Rada uvádí, že jejich výše by neměla překročit částku 2 500 eur stanovenou Soudem ve věci OMPI.

28 S ohledem na výše uvedené, má Rada za to, že celková částka nákladů, které mohou být v daném případě nahrazeny, by měla být stanovena na 30 300 eur v souladu s následujícím výpočtem:

– hlavní řízení: (190 hodin x 150 eur = 28 500 eur) – 1/5 = 22 800 eur;

– řízení o předběžném opatření: 5 000 eur;

– různé výdaje: 2 500 eur.

Závěry Soudu

29 Článek 92 odst. 1 jednacího řádu stanoví:

„V případě sporu o přiznání náhrady nákladů řízení rozhodne na návrh dotčeného účastníka řízení a po vyjádření druhého účastníka řízení Soud, a to usnesením, proti němuž nelze podat opravný prostředek.“

30 Podle čl. 91 písm. b) jednacího řádu jsou „nutn[é] výdaj[e] vynaložen[é] účastníky řízení v souvislosti s řízením, zejména výdaj[e] na cestu a pobyt a odměn[y] zmocněnců, poradců nebo advokátů“, považovány za nahraditelné náklady řízení. Z tohoto ustanovení vyplývá, že nahraditelné náklady řízení jsou omezeny jednak na ty, které byly vynaloženy pro účely řízení před Soudem, a jednak na ty, které byly pro tyto účely nezbytné (viz usnesení Soudu ze dne 28. června 2004, Airtours v. Komise, T-342/99 DEP, Sb. rozh. s. II-1785, bod 13 a citovaná judikatura).

31 Podle ustálené judikatury není soud Společenství oprávněn určit výši odměn, které mají být zaplaceny účastníky řízení jejich vlastním advokátům, ale je oprávněn určit, do jaké výše mají být tyto odměny nahrazeny účastníkem řízení, kterému bylo uloženo nahradit náklady řízení. Při rozhodnutí o návrhu na určení výše nákladů řízení není Soud povinen vzít v úvahu vnitrostátní sazebník, podle něhož se stanovují odměny advokátů, ani případnou dohodu uzavřenou v této záležitosti mezi dotčeným účastníkem řízení a jeho zmocněnci nebo poradci (viz výše uvedené usnesení Airtours v. Komise, bod 17 a citovaná judikatura).

32 Podle ustálené judikatury rovněž platí, že v případě neexistence předpisů Společenství, které by měly povahu sazebníku, je Soud povinen okolnosti věci posoudit volně s přihlédnutím k předmětu a povaze řízení, jeho významu z hlediska práva Společenství, jakož i obtížnosti věci, rozsahu práce, kterou si soudní řízení vyžádalo od zúčastněných zmocněnců nebo poradců, a hospodářským zájmům, které spor pro účastníky řízení představoval (viz výše uvedené usnesení Airtours v. Komise, bod 18 a citovaná judikatura).

33 Částku nahraditelných nákladů řízení v projednávaném případě je třeba posoudit v závislosti na těchto skutečnostech.

34 V tomto ohledu je nutno bez dalšího konstatovat, že projednávaná věc je velmi obdobná věci OMPI, ať již se jedná se o hospodářský zájem, který obě věci představovaly pro příslušné žalobce (usnesení OMPI, bod 51), předmět a povahu těchto sporů, jejich význam z hlediska práva Společenství nebo o obtížnost každého z případů (usnesení OMPI, body 52, 53, 55 a 58). Mnoho právních otázek rozhodnutých Soudem je ostatně společných s odůvodněním rozsudku Soudu ze dne 12. prosince 2006, Organizace Mudžáhidů íránského lidu v. Rada (T-228/02, Sb. rozh. s. II-4665), vyhlášeným ve věci OMPI. Krom toho žalobce nemohl mít prospěch z precedentu, který představuje tento posledně uvedený rozsudek, neboť byl vyhlášen téměř šest měsíců poté, co se konalo jednání v projednávané věci.

35 Zdá se tudíž vhodné, aby uvedená věc OMPI sloužila jako referenční rámec pro účely posouzení částky nahraditelných nákladů řízení v projednávaném případě.

36 Co se týče rozsahu práce, kterou si soudní řízení vyžádalo od poradců žalobce, z podrobného rozpisu nákladů řízení přiloženého k jeho dopisu Radě ze dne 3. března 2008 vyplývá, že celkový počet odpracovaných hodin, za něž je požadována úhrada, v jednotné hodinové sazbě 150 eur, je 650 (553 hodin odpracovaných advokáty, k nimž se přidává 97 hodin konzultací s filipínskými advokáty žalobce).

37 I když se tyto odpracované hodiny zdají být náležitě odůvodněny z účetního hlediska, Soudu nicméně přísluší, aby zohlednil především celkový počet odpracovaných hodin, které se mohou pro soudní řízení jevit jako objektivně nutné nezávisle na počtu advokátů, mezi které mohla být poskytnutá plnění rozdělena (viz usnesení OMPI, bod 59 a citovaná judikatura).

38 V tomto ohledu je třeba připomenout, že důvodem, proč advokáti žalobce odvedli na sporu značné množství práce, byla nezvyklost a význam vznesených právních otázek a hospodářský zájem na výsledku sporu (usnesení OMPI, bod 60).

39 Nicméně s ohledem na vysvětlení poskytnutá účastníky řízení, nemůže Soud pro účely řízení, které před ním proběhlo, považovat za objektivně nezbytné náklady ve výši 97 500 eur odpovídající uvedeným 650 hodinám odpracovaným advokáty.

40 Zaprvé, i když z výše uvedených úvah vyplývá, že spor si skutečně mohl vyžádat od advokátů žalobce značné množství práce, jeví se celkový počet odpracovaných hodin, za něž je požadována úhrada, *prima facie* jako příliš vysoký ve srovnání s počtem odpracovaných hodin, který byl považován za odpovídající ve věci OMPI.

41 V usnesení OMPI (bod 70) dospěl Soud pro účely výpočtu nezbytných odměn vynaložených žalobcem za účelem řízení k závěru, že spor si objektivně vyžádal v průběhu písemné části řízení 150 hodin práce zkušeného advokáta, odůvodněně odměňovaného hodinovou sazbou 250 eur, a v průběhu ústní části řízení pak 40 hodin práce téhož advokáta.

42 Je třeba také uvést, že těchto 190 odpracovaných hodin se vztahovalo k celé žalobě, včetně návrhu na zrušení společného postoje a návrhu na náhradu škody, které byly oba

odmítnuty jako nepřípustné, což byl důvod, proč Radě bylo uloženo, aby nesla pouze čtyři pětiny nákladů řízení žalobce.

43 Zadruhé rozdíly tvrzené žalobcem mezi projednávanou věcí a věcí OMPI nejsou takové, aby mohly vést Soud k tomu, že učiní v projednávaném případě významně odlišné posouzení.

44 Pokud jde zaprvé o práci navíc, kterou si v projednávané věci vyžádalo řízení o předběžném opatření, jeví se její ohodnocení žalobcem na 50 hodin (za dodatečnou odměnu 7 500 eur) jako příliš vysoké vzhledem ke značné míře opakování argumentů v tomto řízení a hlavním řízení, na něž poukázala Rada a jež je potvrzeno srovnáním příslušných návrhů.

45 Pokud jde zadruhé o nutnost, aby v projednávaném případě žalobce využil služeb zahraničních advokátů, v tomto případě filipínských, Rada správně uvádí, že ve věci OMPI žalobkyně musela také využít služeb anglických advokátů, aby bylo zohledněno řízení ve Spojeném království, jehož předmětem byla OMPI.

46 Pokud jde zatřetí o vyšší počet vedlejších účastníků řízení v projednávané věci a jejich aktivní účast na řízení, Rada také správně zdůrazňuje, že žalobce jednak odpověděl na spisy vedlejšího účastníka předložené Nizozemskem a Spojeným královstvím stejným stručným písemným vyjádřením, přičemž uplatňoval stejné argumenty, a jednak že se v tomto vyjádření omezil pouze na schválení vedlejšího účastenství Negotiating Panel a jeho členů na podporu jeho návrhových žádání.

47 Pokud jde začtvrté o kvantitativní, nebo dokonce kvalitativní rozdíly mezi písemnostmi žalobce v projednávané věci a písemnostmi ve věci OMPI (viz v tomto ohledu usnesení OMPI, bod 66), je pravda, že návrh na zahájení řízení byl v projednávané věci rozsáhlejší než ve věci OMPI. Avšak další písemná podání byla srovnatelné délky a povahy a v obou věcech se objevily obdobné námitky a překážky řízení, ať již v průběhu písemné části řízení nebo v průběhu ústní části řízení.

48 Zatřetí, i když je pravda, že hodinová odměna 150 eur, jejíž použití žalobce požaduje, se jeví jako velmi rozumná ve srovnání s odměnami ve výši 200, 300 a 500 eur požadovanými žalobkyní ve věci OMPI (usnesení OMPI, bod 64), nic to nemění na tom, že tato odměna může být považována za přiměřenou pro účely odměnění služeb kompetentního a zkušeného odborníka, který je schopen pracovat efektivně a rychle. Nicméně tento rozdíl v sazbě bude zohledněn při ohodnocení celkového počtu odpracovaných hodin nezbytných pro účely soudního řízení v projednávané věci.

49 S ohledem na výše uvedené je třeba při výpočtu nezbytných odměn, které vynaložil žalobce za účelem hlavního řízení a řízení o předběžném opatření vycházet z toho, že spor si objektivně vyžádal v průběhu písemné části řízení 160 hodin práce zkušeného advokáta, jehož odměna určená podle v současnosti používané hodinové sazby ve výši 150 eur – kterou Soud v projednávané věci považuje za přiměřenou – musí být ohodnocena na 24 000 eur (150 násobeno 160). Krom toho lze mít za to, že spor si v průběhu ústní části řízení objektivně vyžádal 50 hodin práce téhož advokáta, jehož odměna musí být ohodnocena na 7 500 eur.

50 K těmto částkám je třeba připočítat částku různých výdajů, o níž Rada tvrdí, že by neměla překročit částku 2 500 eur stanovenou *ex aequo et bono* Soudem ve věci OMPI, která však podle podrobného rozpisu přiloženého k dopisu žalobce ze dne 3. března 2008 činí 11 509,35 eur.

51 Soud má v tomto ohledu za to, že je třeba připustit jakožto nahraditelné náklady řízení veškeré náklady na písařské práce, fotokopie, poštovné, náklady na fax a telefon, jelikož se jeví jako řádně odůvodněné uvedeným rozpisem a přiměřeně ohodnocené.

52 Naopak je třeba se znovu zabývat cestovními výdaji, které se vztahují k devíti cestám žalobce z Bruselu do Utrechtu ve výši 1 620 eur, cestovními výdaji, které se vztahují ke dvěma cestám žalobce z Utrechtu do Lucemburku ve výši 760 eur a cestovními výdaji advokátů žalobce na cestu z Bruselu do Lucemburku ve výši 218 eur. Výdaje na cestu vynaložené advokátem na to, aby se osobně setkal se svým klientem v místě jeho bydliště (viz v tomto smyslu usnesení Soudního dvora ze dne 15. března 1994, ENU v. Komise, C-107/91 DEP, nezveřejněné ve Sbírce rozhodnutí, bod 23), ani výdaje žalobce na to, aby se osobně účastnil jednání v Lucemburku, aniž by jeho přítomnost byla vyžadována Soudem nebo si ji vyžádaly okolnosti (viz v tomto smyslu usnesení Soudního dvora ze dne 17. září 1981, Oberthür v. Komise, 24/79 DEP, Recueil, s. 2229, body 2 a 3, a ze dne 16. prosince 1999, Hals v. Komise, C-137/92 DEP, nezveřejněné ve Sbírce rozhodnutí, body 21 a 22; usnesení Soudu ze dne 8. července 1998, Branco v. Komise, T-85/94 DEP a T-85/94 OP-DEP, Recueil, s. II-2667) a ani výdaje vynaložené advokátem účastníka řízení poté, co ústní část řízení byla ukončena, zejména za účelem osobní účasti při vyhlášení rozsudku Soudu v Lucemburku (viz v tomto smyslu usnesení Soudního dvora ze dne 6. ledna 2004, Mulder a další v. Rada a Komise, C-104/89 DEP, Recueil, s. I-1, body 48 až 50), nemohou být v zásadě považovány za nezbytné pro účely řízení.

53 Celková částka různých nahraditelných výdajů proto činí 8 911,35 eur.

54 S ohledem na výše uvedené bude spravedlivé stanovit výši nahraditelných nároků na 41 000 eur.

55 Vzhledem k tomu, že tato částka zohledňuje veškeré okolnosti věci až do okamžiku vyhlášení tohoto usnesení, není namístě rozhodnout odděleně o nákladech vynaložených na probíhající řízení (viz v tomto smyslu výše uvedené usnesení Mulder a další v. Rada, bod 87) ani o návrhu směřujícímu k zaplacení úroků z prodlení (výše uvedené usnesení Soudního dvora ENU v. Komise, bod 26 a usnesení Soudního dvora ze dne 6. listopadu 1996, Preussag Stahl v. Komise, C-220/91 P-DEP, nezveřejněné ve Sbírce rozhodnutí, bod 11; usnesení Soudu ze dne 10. února 2009, Centeno Mediavilla a další v. Komise, T-58/05 DEP, nezveřejněné ve Sbírce rozhodnutí, bod 43).

56 S ohledem na výsledek tohoto řízení, není ostatně namístě zvýšit částku nahraditelných nákladů řízení o náklady vynaložené na probíhající řízení o určení výše nákladů řízení (viz v tomto smyslu výše uvedené usnesení Mulder a další v. Rada a Komise, bod 88).

Z těchto důvodů

SOUD (sedmý senát)

rozhodl takto:

Celková částka nákladů řízení, které Rada Evropské unie nahradí Jose Maria Sisonovi, se stanovuje na 41 000 eur.

V Lucemburku dne 2. června 2009.

Vedoucí soudní kanceláře — Předseda

E. Coulon — N. J. Forwood